

דברי הכפר

כך היה וכך יהיה אהוד מנור

ילד בא לעולם ובוכה בבואו, מתיצב בסופו של התור.
וארוך הוא התור אין רואים את ראשו, רק שמיים וחושך ואור.
והתור מתפתל מן הים עד הים, ומאות תחנות לארכו -
ובכל תחנה מקבל האדם עוד מנה וממשיך בדרכו.

כך היה, כך יהיה - מעולם לעולם, כך היה, כך יהיה.

את מנת היגון, את מנת השמחה, אהבה ושינאה וקינאה.
את מנת הקללה, את מנת הברכה, כל דבר בתורו לא נימנע.
וישנם אנשים השמחים בחלקם ויודעים על הסדר לשמור.
אך ישנם אנשים הרצים בדרכם, ומקצרים לעצמם את התור.
כך היה, כך יהיה...

בראשו של התור תחנה אחרונה, ודרכה כל אחד יעבור.
ורק יד נעלמת מנחה ומונה, אין חוזר אל סופו של התור.

כך היה, כך יהיה - מעולם לעולם, כך היה, כך יהיה.

גיליון מס' 2036 * כ"א בשבט תשס"ז * 9 בפברואר 2007

כפר הנשיא * עלון פנימי

sachlav@kfar-hanassi.org.il

**בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של חברתנו**

נטע אלמן
ז"ל

**ומשתתפים בצערם של
דוד, ונסה ואהוד,
הנרי בן יהודה
וכל בני המשפחה
שלא תדעו עוד צער
בית כפר-הנשיא**

נטע היתה מזכירת הקיבוץ כשהגעתי לכאן (כאחות שכירה).
 נטע היתה אז; מנהלת, עובדת סוציאלית, יועצת לנישואין, מטפלת, יועצת
 אירגונית, פסיכולוגית חברתית, מגשרת... נו, כמו שאמרתי – מזכירת הקיבוץ.
 מאוחר יותר ביקשתי לי מזכירה רפואית למרפאה – ביקשתי את נטע.
 עבדנו יחד. נטע; כמו אמא אווזה דואגת, טורחת, שואלת, מסדרת את העולם
 סביב שיהיה נוח לכולם לחיות בו.
 נטע אהבה לכתוב זכרונות, אהבה לצחוק, לבכות, להרגיש את החיים. עם כל
 הדאגה, היתה בה הרבה אהבה ושמחה.
 תמיד היה לה חם. אני עדיין יכולה לראות אותה מולי על המדרכה בשמלה
 קצרה בלי שרוולים, פאוטש על המותן, כמו על קצות האצבעות מהלכת
 בקופצנות מה, בקלילות בזריזות, בחיוך גדול, לאן היא ממהרת.

נטע ומיק, נטע בלי מיק, סבתא נטע, נטע עם אבי, נטע בלי אבי, נטע איננה.
 היי שלום נטע, יהי זכרך ברוך.

שושנה ש.

בלדה לאישה מילים: תרצה אתר

אפילו ענני הגובה, לא יכלו לשתיקתה
 היא הביטה עד בלי שבע, היא הביטה וידעה
 שכעת פורחות בעמק, שלל חבצלות הבר
 ולמרות הכל, הכל נגמר.

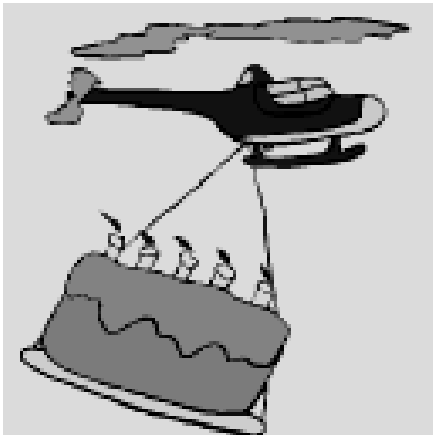
אפילו ענני אוקטובר, הסגולים אל מול שקיעה,
 לא עזרו לה אף לרגע, לא עזרו להרגע,
 אף כי עוד פרחו בעמק, שלל חבצלות הבר
 למרות הכל, הכל נגמר.

אפילו הספרים בחדר, הסגור והעצוב,
 כבר ידעו היא לא בסדר, היא הולכת לבלי שוב
 עוד פורחות הרחק בעמק, שלל חבצלות הבר
 אך למרות הכל, הכל נגמר.

ימי הולדת

11.2	דוט שיינגזיכט נטשה כמרן אילת תושיה מיה לפינג-קפלן	17.2	דותן קוניגיס יפעת דבולט קים לפינג-קפלן גל בידק (נכד-אב) נמרוד רביב (נכד-בלגורי)
12.2	יעל שפרונג - 70 חנן ווטרמן מיכי גניסלב שיר טוביס (נכדה-גניסלב) מיה אורן (נינה ריינס)		
13.2	שקד וולפין		
14.2	עליזה נמלי ג'נט גניסלב בת שבע מרקוסון יהודה בן זאב		
16.2	איתן גדליזון תמיר ברק עמיחי איתם (נכד-ארנברג) אורי יעקב (נכד-ווינטרוב) מורן קולינס		

ימי נישואין

14.2 תמר ושאול לוי

שושנה אדלשטיין
מר מני פקר
מורן עמית

8.2.72
27.1.03
8.2.02

נזכור
כג בשבט תשל"ב
כה בשבט תשס"ג
כז בשבט תשס"ב

פירורי חורף אמיתי

מסתבר בכל זאת שאם מחכים בסבלנות (כאילו יש לנו ברירה) מופיעים גם אצלנו יום או יומיים שנראים ומרגישים כמו חורף אמיתי: גשם (והרבה) אפור וקר, דיווחים מהשטח מספרים על זרימות אדירות בנחל ראש פינה, נקוה גם להמשך דומה. אסור לשכוח שבינתיים אנו עומדים על 264 מ"מ שהם רק כמחצית מהכמות הממוצע הרב שנתי... וכך שתמשיכו להתפלל כדי שנוכל גם השנה להשקות את הדשאים בקיץ.

חיימקה שלי – השבוע פסק בית המשפט פה אחד לחובתו של שר המשפטים לשעבר. יותר דוחה לדעתי ממעשיו של ה"חיימקה" הייתה רק המקהלה שקמה לגונן עליו ולקונן על הקריירה המרשימה לדעתם שירדה לטמיון. ואני תמה מה עשה "חיימקה" בחייו חוץ מלהיות עסקן מפלגתי רדוד שידו בכל ויד כל בו. האם נטע עץ בחייו? האם בנה משהו, יצר משהו חוץ מתככים וקומבינות פוליטיות? היחצנים למיניהם הצליחו להעלים מהתודעה של כולנו, שהמעשים נעשו בערב של היציאה למלחמת לבנון השנייה, כאשר לפחות לשמונה משפחות של ההרוגים הראשונים חרב עולמן ועוד שתי משפחות של החיילים החטופים לא יודעות מה עלה בגורל ילדיהם. באותה הזדמנות ממש שולח השר "המבריק" את לשונו לתוך פיה של חיילת. טוב שלא אמרו לנו שהוא רצה לחזק בכך את צה"ל. חז"ל כבר אמרו פעם **"חיים ומוות ביד הלשון"** לגבי חיימקה שלנו זה נכון תרתי משמע.

עוד מתברר שהרמטכ"ל מצא אז את הזמן למכור את תיק המניות שלו, ואולי ראש הממשלה מכר או קנה עוד איזה בית באיזה קומבינה. והנשיא - הוא בכלל שיחק "חי", צומח, דומם" עם הפקידות במשרדו וכש"אלף" אמרה STOP הוא בכלל הבין שאפשר להתחיל לשחק. מה נגיד ומה נאמר: בובה של מדינה. נראה שנזדקק ליותר מיום או יומיים של חורף אמיתי לשטוף את כל הזוהמה.

ומהגועל לנפש – ותרשו לי לנצל (כאילו יש לכם ברירה) את השורות הבאות לקצת נפוטיזם. השבוע הקרוב הוא מאוד מיוחד בחיי משפחתנו. שלושה מששת ילדינו (**גליל ליהי וכרמל**) נולדו בשבוע זה, ומזה כשלוש שנים אנו מוסיפים "חגיגה" נוספת: שלוש שנים לאירוע התקיפה שלי, שלאחריו נמנתי לפחות כאילו נולדתי מחדש. כמעט מיותר לציין שהמשטרה עדיין לא לכדה את מבצעי התקיפה. הביטוח הלאומי, משרד הביטחון וחברות הביטוח עדיין לא פסקו בעיניי. וכמו תמיד רק המשפחה נשארת לבדה בהתמודדות היומיומית עם השלכות המקרה. ולכן אנחנו חוגגים ושמים במיוחד. לאור המקרה של החוואי מהדרום **שי דרומי** שם מהרה המשטרה לעצור את "הפושע" ולהשימו מאחורי סורג ובריח, ולהאשימו בלא פחות מרצח, אני יכול שלא להרהר במזלי הטוב על כך שלא הספקתי לשלוף את האקדח ולירות בתוקפים. אם הייתי עושה כך כנראה שכותרת הפירורים הקבועה הייתה "מאחורי הסורגים".

מזל טוב – ואחרי שפרקנו קצת מחשבות מראש ומהלב אפשר להתפנות גם לעניינים משמחים, ואין כמו לפתוח בצרור איחולים וברכות מזל טוב.

הילדה ברק חגגה 85 עד מאה ועשרים עם באי "המפגש" ובני המשפחה. סיבה נוספת למסיבה היא הידיעה שבנה נורמן – נתן הרב"ש בשבילכם – **ורונית הדר** זוגתו לחיים החליטו סוף סוף "לעשות את זה" ולהתחתן. "הילדים" יחזיקו את החופה יעשו "קולולולו.... לברכות מצטרפות המשתתפות הקבועות בחוגי ההתעמלות של דורית שיהיה במזל טוב.

מזל טוב גם **לאורית ארי וניצן הקטנה** (תושבים אצלנו) ואני מרשה לעצמי להוסיף הלוואי שיהפכו לתושבי קבע אצלנו, להולדת הבן / האח. כן ירבו.

מזל טוב גם לכביש עוקף איילת השחר שנפתח סוף סוף לתנועה ונותן הרגשה שגם אנחנו בגליל העליון מחוברים לרשת כבישים חדשה רחבה ומודרנית. האזור יראה יפה יותר באביב כאשר הצמחייה הרבה שנשתלה לאורך הכביש, בחלקה גם של המשתלה שלנו, תלבלב ותפרח. יחד עם זה, הכביש החדש לא צריך להוריד מרמת הזהירות והערנות שלנו בנהיגה בו בפרט ובכבישים בכלל.

חדר אוכל – מספרים שחדר האוכל קם לתחייה, וגם על כך מגיע מעין מזל טוב. תשעים הסועדים בו +/- בניצוחה של **אילנה**, מאוד נהנים מהארוחות בכלל ומהשירות בפרט.

מיקי קם מככתב ב"רוקדים עם כוכבים" ומגלה לנו עוד פן בכישוריה הבלתי נדלים. ואתם בבית על תתקמצנו והפעילו את ה-SMS כל קול חשוב.

איך חולפת תהילת עולם – מסעדת "גיטל" ההיסטורית ורבים מאיתנו שזוכרים והכירו אישית את **גיטל** המיתולוגית בעצמה, סגרה את שעריה. עוברת שיפוץ ושינוי ותפתח תחת השם DEVINO. לקפה בטח לא תהיה את אותה ארומה של נוסטלגיה. אבל שיהיה להם בהצלחה.

יום האם – עוד נוסטלגיה שזכתה לשם חדש הוא "יום האם" המסורתי, שנקרא מעכשיו "יום המשפחה" ושיחול השנה ב-14/2. עכשיו לאחר שהזכרנו זאת תירוצים של "אוי שכחתי/לא ידעתי/לא אמרו לי לא יתקבלו. ראו הוזהרתם!

גרעין "צבר" – NO NEWS IS GOOD NEWS אומר המשפט הישן. וכך זה המצב חיילי הגרעין ממשיכים בשגרת השירות שלהם ולא מתקבלים דיווחים על בעיות מיוחדות.

טיסות יוצאות - דינה הוניג (הבת של בלנש) הגיעה לביקור מולדת קצרצר אותו ניצלה לביקור אצל אמא ומפגשים חמים עם בני הכיתה השונים. הגיעה וכבר הספיקה לחזור לקנדה הרחוקה והקרה.

נעה מעיין הצטרפה לבעלה **אפרים** שבהודו שנמצא שם לרגל העבודה. "הודי" וותיק אחר שנמצא שם הוא **שלמה וויסבקר**. תהנו בכיף ואיצ'יקדנה.

יעקב דדוש שוב מככב בתאילנד וכנראה שימונה שם לקונסול של כבוד.

ט"ו בשבט – חגיגות ט"ו בשבט נדחו קצת אבל יערכו ברוב עם והדר בניצחום של בני כיתת "תבור" כיתת בר המצווה, כולל סדר ט"ו בשבט ונטיעות בהדרכתו של **ג'קי עמר** – **golden finger** וצוותו. חג שמח!

התנצלות - **ארי שטיינר** מתנצלת על השמטת שמה של **שחר וולפין** מכיתה ד' שגם היא השתתפה בקונצרט של בית הספר המנגן. כל הכבוד שחר ונשמח גם לשמוע קונצרט פרטי.

עלילות החסידה – הגננת של גן רימון – שרית – שהחליפה את **מיכל דדוש** והגיעה אלינו כשהיא כבר בהריון (עוד פשלה קטנה של משרד החינוך...) ילדה בשעה טובה. ועתה הגיעה המחליפה של המחליפה שעונה לשם נעמי. מקווים שהילדים לא יצאו מבולבלים מכל הסיפור. איך שלא יהיה כולם מחכים לשובה של **מיץ** הלא היא **מיכל דדוש** שעכשיו כש"החסיד" בתאילנד לפחות היא לא מצפה לביקור החסידה. בינתיים **רונית הרמץ ושרה דרעי** שומרות על הילדים ועל כל הגחלת.

ובכלל הריון. שמתם אולי לב שכל מי שעובד כחזאי באחת מרשתות השידור, חוץ מדני רופ נמצא בהריון במהלך תקופת החזאות? ככה זה כנראה כשאינן יותר מידי מה לדווח על מזג האוויר.

טיסות נכנסות – **עומר נוי** שב מחו"ל לאחר טיול לא קצר לפני גיוס. ברוך השב.

ושתי ידיעות מצערות לסיום הפירורים הפעם. ממש לפני סיום כתיבת שורות אלו נודע לנו **שנטע אלמן** הלכה לעולמה. יהי זכרה ברוך ותנחומים לכל בני המשפחה. שלא תדעו עוד צער.

בימים אלו גם מלאו חמש שנים להירצחה של **מורן עמית ז"ל**. כמו תמיד אנו עם בני המשפחה מחזיקים ידיים ומאחלים שלא תדעו עוד צער.

קצת קשה לסיים באווירה כזו אך נאחל לכולכם שבת שלום, שהכול יעבור ממול מעשה אחד טוב (לפחות) ביום ולהשתמע בפעם הבאה.

אבי דורית אביב גליל בת-אל גולן ליהי וכרמל רוזנקרנץ וכמובן גם דניאל

מזל טוב להולדת הבן
לאורית וארי ברגר והאחות ניצן

רוב נחת לכל המשפחה

ביום שישי האחרון חגגנו ליצחק 85 שנה וברכנו לו. יצחק צילם תמונות במצמה רגילה – לא דיגיטלית. הערתי ושאלתי – יצחק הקידמה??? תשמעי הוא ענה לי. לא מזמן החלפתי את המחשב הישן שלי בחדש. אין שום אפשרות להעביר את החומר הכתוב ממחשב למחשב כי המחשב החדש כבר לא מבין את השפה של המחשב הישן. בארכיון יש לי ניירות ומסמכים ותמונות שאנין לראות ולקרוא בהם כי הם נשארו כמו שהם 60 שנה ויותר. את מה שכתוב על הנייר כולם יוכלו לקרוא גם עוד רבה שנים השפה לא משתנה. יש לי תמונות ממצלמה דיגיטלית שכבר כעבור 3 שנים הצבע דהה..... אז אני שומר ניירות, ומצלם תמונות ממצלמה פשוטה.

יצחק עדר בן 85 מזל-טוב!

אני רואה את יצחק מרחוק. האם יש כאן מישהו שראה אותו פעם מקרוב? - חוץ מבטי. אני מתכוונת לשאול, האם סיפר פעם יצחק למישהו מכם סוד? למשל? התייעץ איתכם מה לעשות עם אחד הילדים שלו שמתמרד? יצחק עד כמה שלי ידוע, אפילו לא הלך לאסט.

מרחוק אני מסתכלת רואה אותו כל השנים. לחידוש דרכון או פרטים אחרים שהשתנו באורח חיי, אני מוזמנת לביתו, בשעה מדויקת אחה"צ. את ה"כן" לדפיקה בדלת תמיד תענה בטי. הוא ישוב לו ליד השולחן מעיין בנחת בערימת ניירות. בטי על הספה קוראת עיתון.

9 בבוקר אני על המדרכה פוגשת בעיניי, את יצחק יושב בנוח על מרפסת ביתו עם עיתון ביד, שהביא איתו מתא הדואר לפני מספר דקות. לפניו שולחן ערוך למשעי כשבטי מביאה עוד משהו לארוחת הבוקר מפינת המטבח הנקיה והמסודרת שלה. שיגרה - מדי יום באותה השעה בדיוק, בקפדנות אוהבת ארוחת בוקר על מרפסת, שבסיומה בטי מפנה את השולחן, ויצחק עוזב וצועד לו לכיוון הבית השני שלו: "עכשיו הוא בארש'יון" כמו שאומרת בטי. כן היא מתכוונת בארכיון.

בספר משלי נכתב(יח22): "מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה' ". ויצחק הוא בין אלה שזכה למצוא את ה אישה האחת והיחידה. למצוא טוב , הכוונה למצוא את האחת שהיא עזרתו בעמלו. כי כמו שכתוב; "היא מצילתו מן החטא".

אחה"צ אני פוגשת בהם מטיילים יחדיו, בטי מדברת, יצחק זרועותיו חבוקות מאחורי גבו מקשיב.

**חוץ מ"אשת חייל" והצאצאים של השניים - הפנינים שבכתר. יצאתי לחפש:
מה דרוש לאדם כדי להגיע לגיל נאה במצב טוב? ומצאתי כתוב:**

א. גנטיקה טובה.

ב. בריאות טובה.

ג. הימנעות מעישון.

ד. פעילות גופנית.

ה. פעילות מנטאלית ופעילות פנאי.

ו. שמירה על משקל גוף יציב.

ז. תזונה הולמת.

ח. חשיבה חיובית.

וכמו שכבר אמרנו - מצא אישה מצא טוב,

עד כמה ההמלצות הללו אכן יעילות באופן אישי?

את התשובה לכך אתם עשויים לקבל בסביבות גיל 95. אולי אפילו כאן באותו מקום.

אני מכירה את יצחק רק 38 שנה. כמו שאני רואה את הדברים 1 יצחק כבר בגיל צעיר הבין כנראה את מהות החיים, ומצא לעצמו זמן – בנוסף ואחרי עבודת יומו, לממש את תחביבו העיקרי – איסוף בולים שרק יצאו לאור העולם, ואיסוף נתונים על תנועת האנשים בקיבוץ. מאז ומעולם אין יוצא ואין בא במקום הזה, מבלי שיצחק ידע עליו, וירשום את הפרטים.

והעיסוק הזה ממשיך ומעסיק אותו עוד הרבה שנים אחרי שיצא לגימלאות. הארכיון הוא מקום העיסוק, התחביב, האחריות, האנרגיה החיובית, הסיפוק, והעניין של יצחק. העבודה היא באמת חיינו כנראה. היא זו שנותנת חיוניות פיסית ורגשית שמונעת דיכאון, וחרדה, וגורמת אושר והרגשה עצמית טובה בנושא תפקוד.

ומה טוב ונעים יותר מאשר "לקום מחר בבוקר ולהתחיל מבראשית".

תודה לך בטי על היוזמה ועל שהזמנת אותנו לחגוג עימכם את החג המיוחד הזה. מזל-טוב לך יצחק, ושיהיו לך עוד הרבה מחרים לקום אליהם בבריאות באושר ובנחת. לך ולרעייתך ולכל אשר לכם.

באהבה גדולה לשניכם בטי ויצחק.
שושנה שרקי

כי האדם עץ השדה?

בשבוע שעבר הודפס כאן מאמר מאת הרב שרגא סימונס שבו נאמר בין השאר:-

"כי האדם עץ השדה" (דברים כ, 19) **התורה משווה את האדם לעץ. שורשים, ענפים, עלים. מה הקשר?** מדוע משול האדם לעץ?

אין לי שום בעיה אם השוואת האדם לעץ השדה. זה פיוטי, ציורי, לירי וכו' הבעיה מתחילה כאשר מביאים את הציטוט דווקא מספר דברים כ' 19

כאן (בפסוק 19) לא מדובר על השוואת האדם לעץ השדה. כאן מדובר באיסור ברור של התורה על שימוש בעצי-פרי בעת מלחמה. בזמנים ההם היה מקובל להשתמש בעצים למצור ובלהט המלחמה לא הייתה התחשבות יתרה בסוג העצים לשימוש. התורה דברה על נושא זה ואסרה להשתמש בעצי מאכל גם במלחמה והרשתה להשתמש רק בעצים שאינם נושאי פרי. כי האדם חי מעץ השדה.

כי תצור אל-עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה לא-תשחית את-עצה לנדח עליו גרזן כי ממנו תאכל ואתו לא תכרת כי האדם עץ השדה לבא מפניך במצור. רק עץ אשר-תדע כי-לא-עץ מאכל הוא תשחית וכתוב ובינת מצור על-העיר אשר-היא עשה עמך מלחמה עד רדתה. (דברים כ' 19-20)

אחד הפירושים הוא "אל תהרוס עצים שאתה יכול לאכול מהם. האם עצי השדה הם כמו בני אדם שתעשה עליהם מצור ומלחמה ותהרוס אותם?"

אז עם כל הכבוד לרב המכובד, יש להפריד בין הביטוי, היפה לכשעצמו, לבין המקור ממנו הוא מובא.

דוד אלמן

מה קורה לנו?

העיתונות הקיבוצית מלאה מאמרים, סיפורי זווטה ואו שבח, תלונות על אי-צדק אישי או כללי, נסיעות למרחקים, הרפתקאות ונוסטלגיה – אך בעיקר על השינוי בחיי הפרט והחברה – עקב ה"שינוי" (הפרטה והקיבוץ החדש)

ואצלנו? מתאי לאחרונה קראנו ב"דברי" שלנו איזה ביטוי על מה עבר, ועדיין עובר עלינו? הכל כל כך בסדר? כ-ו-ל-ם מסתדרים עם התקציב האישי שעבר לבנק? אף אחד לא פצה פה על הסגירה הפתאומית של חדר-האוכל, או

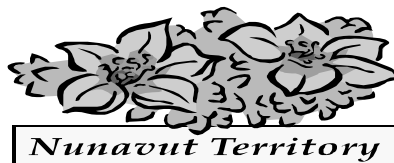
להבדיל, מצא מילה טובה למוסדות ולאנשים המסורים, שפעלו להמשך אספקת הארוחות במפגש ואחר-כך ב"מסעדה הקטנה" בח"א?

בלי ארוחת ערב בליל שבת, בלי לדעת האם אי-פעם יחזרו החגים, פורים, הסדר, יום עצמאות, ראש השנה – החוויה של היחד הקיבוצי, ולא רק המשפחתי, מסביב השולחנות – אני אישית מרגישה עצבות גדולה, בדידות, חוסר ואוזלת-יד! בעיתון הקטן שלנו שולטת הנימה ה"אסטרית", השמימית, לרוב גם הבלתי מובנת לחבר הפשוט. מלבד הפירושים של אבי, ארי, איציק ושות', ימי הולדת והודעות כלליות, אפשר לחשוב שרק פילוסופים ומשוררים בודדים מסוגלים להרים עט – וכל הכבוד לאלה, אך זה לא מספיק.

האם אין בין החברים הצעירים והוותיקים כתבים היכולים להתחיל בסידרה כגון "הסיפור הקצר", לראיין אורחים מעניינים (ויש כאלה), תושבים חדשים, בנים שחזרו מחו"ל או מצאו עבודה באזור, לספר על לימודים, ספרים שקראו, סרטים שראו – הרשימה כמעט אין-סופית. אני יודעת שקל מאוד להטיל ביקורת (ואני מצפה לגל כזה בעקבות שורות אלה) ואני מתחייבת לתרום את חלקי במאמץ למלא את דפי דברי בחומר חי ונושם, אבל המאמץ צריך להתחלק בין הרבה יותר חברים. כל זה בעידוד והוקרה לשושנה, שאף-על-פי-כן ולמרות הכל ממשיכה ומצליחה להוציא את העלון מדי שבוע.

אז, להשתמע!

אלזה

הרי וברנדה

"YOU GO FOR QUALITY"

הם התגוררו בכפר קטן בשם טרמסטון שבאנגליה בקרבת העיר לסטר. הרי עבד כמוכר בחנות מרקס & ספנסרס, אשר בקניינו של הלורד ז'ו. ובבית הם עסקו בחקלאות – בעיקר ברנדה. בחממה אחת גידלו עגבניות ומלפפונים – בגידול אורגני כמובן, ובחממה אחרת פרחים; פיוסיות ופוליגוניום ועוד. פרחים בסלים תלויים – HANGING BASKETS הם גם היו מכינים בעצמם מצע אורגני לעצים וגידולים שונים.

YOU GO FOR QUALITY היתה סיסמת הרשת של מרקס & ספנסרס, החנות בה עבד הרי זכתה להיות החנות מס' 14 באיכות השירות בין כל 250 החנויות של הלורד. משם אני בא – אומר הרי, וכך מתנהלים חיי, תמיד לעשות ולתת את הכי טוב שיש. כשלורד ז'ו התארח אצלינו, בחדר האוכל הוא זיהה את הרי שלא יכול לשכוח את הרגע הזה עד היום: הלו מיסטר סמית האוו אר יו, הוא שאל אותנו, – איך לעזאזל הוא זיהה אותי מכל מאות העובדים תחתיו...?

בסביבות גיל 50 הם הגיעו לכפר-הנשיא לראשונה, כמתנדבים. גדי סדרן העבודה שאל אותם איפה היו רוצים לעבוד. כשענו – שיש להם ניסיון בגינון, הוא אמר להם "OFF YOU GO" אל "הגן" שנקרא כאן תמיד "ענף הנוי" והגן האגדי יוחנן לקח אותם תחת חסותו. בסוף ביקורם הראשון כאן דברו על כוונה להגיע לקיבוץ כל שנה לתקופת חופשתם השנתית, יוחנן הציע להם לדלג על כל הבירוקרטיה הסוכנותית, פשוט לכתוב אליו והוא כבר ידאג לשאר העניינים הטכניים. הוא גם זה שנסע להביא אותם ולהחזיר אותם לשדה ומשדה התעופה כל שנה במשך 10 שנים רצופות. הוא הכיר להם גננים מקיבוצים אחרים, עזר להם להתקרב ולהכיר כל נושא שעניין אותם ואותו בענייני הגינה. והיה להם הרבה עניין משותף בגידולים ובצמחים שונים ואחרים.

באחת מן הגיחות הראשונות שלהם לכאן (לפני 30 שנה), אסף אותם יוחנן משדה התעופה ישר להזורע. לארי הגן (גם הוא כמו יוחנן אוסטרי במוצאו) היה אז בשלבים של חיסול החממה (הוא עבר לענף הדיג) ולבקשתם מסר להם את 3 הצמחים האחרונים שנותרו שם. הם אספו את צמחי האלוורה שנשלחו דרך אגרסקו לשוק בלסטר, אל החממה שבביתם בכפר האנגלי, שם הרבו אותם, והפיצו את הג'לי המרפא שברנדה זיקקה, ומכרו את הצמחים לקונים שהסכימו להתנסות, אט אט התרחב השוק. אלוורה הוא צמח טרופי, שכמובן לא היה מוכר במחוזותיהם. עם רכבם עמוס בשתילים – הם נסעו לשווקים מסבירים מלמדים את הנושא ואנשים שמעו, התנסו וקנו.

אחרי שנפטר יוחנן הם המשיכו את המסורת עם יגאל ב"ח שלקח את הנוי, איתו החלו להכין ייחורים מעצי נוי, ולהשרישם. פשוט לא יכלו להסכים שהמשק יקנה שתילי עצים מוכנים שהם יקרים, , כאשר כל כך קל ופשוט להכין אותם לבד. הם הכינו מצעים של כבול, והחלו גם לחתוך ייחורים של ערערים משיחי הערערים שיוחן שתל בצד הצפוני של ח"א. הכינו הרכבות השרישו אותם והכינו עוד ועוד שתילים מסוגים שונים של ערערים, שגם הביאו ממקומות אחרים באיזור. רוני ביוטו הצטרף החל ללמוד את הנושא ומשם צמח ענף הערערים. עד אז המקום היחיד הגדול בארץ למסחר בערערים היה בתל אביב – היום הוא כבר הסטוריה.

- איך אתם מגלים ולומדים כל הזמן דברים חדשים? אני מתפעלת.
- שומעים, מתעניינים, מתאגרים, ולומדים מספרות מקצועית בנושא. מאנשים עם ניסיון בנושא. יוחנן עזר לנו המון, הוא הכיר הרבה אנשים בשטח הגינון ולקח אותנו אליהם. – "איך זה שלא התעשרתם? גידלתם ומכרתם מוצרים אקזוטיים, חדישים, ומרפאים".

ברנדה מסתכלת בהרי ושואלת אומרת. "זה אף פעם לא עניין אותנו להיות עשירים, לא כך הרי?! עניין אותנו האתגר שבגידול שביבול. עצם העשייה". הם מהנהנים מסכימים ביניהם.

אצל הסמיתים כבר אמרנו תמיד יש את הרצון לגלות לנסות משהו חדש, תמיד ישנה למידה. והנה מזה זמן שהשכנה שלהם היתה טוענת בכעס שברנדה זורקת לפח "מזון איכותי" כאשר היא עוקרת עשב טוב שצומח בגינה שלה. העשב השוטה הזה נקרא היה בפי ודעי דבר; פיברפיו – FEVERFEW. כדרכה

של "מקריאות" בשעה שהאזינה ברנדה לרדיו לסטר בדיוק דובר בנושא גידול ניסיוני של הפיברפיו באופן אורגני. כי גילו שהצמח הוא יעיל נגד מיגרנה. "במקרה" נפל לידיה של ברנדה ירחון ה"לנצט" עיתון הרפואה הבריטי שם פורסם מאמר רפואי בנושא, וצויין בו באופן חד משמעי שלרפואה כיום אין מענה טוב יותר לטיפול במיגרנה מאשר הפיברפיו. "הרי ואני החלטנו" אומרת לי ברנדה, "שאם אנחנו באים לכפר נשיא אנחנו רוצים להביא איתנו משהו. קנינו זרעים של פיברפיו והבאנו לכאן".

כאשר הגיעה עיתם של בני הזוג לצאת לגמלאות. (בגיל 60) הבנים שלהם כבר היו עצמאיים ולא זקוקים להם והם חופשיים לבחור. ראובן מנדג'ורסקי הציע להם להגיע להסדר של קבע עם הקיבוץ. היות והקיבוץ נהג בהם תמיד בדרך ארץ ובחברותא, הם היו מאוד מעוניינים לגור כאן איתנו. בקיבוץ לא היו אז דירות פנויות הם שכרו את הבית של ג'ף ג'קסון אח של הרבי בר"פ תמורת שכירות נמוכה ותחזוקה שוטפת של הבית, וכאן בקיבוץ הם עובדים כל השנים בחממות שבנו ועוזרים בענף הנוי.

"הרעיון שלנו היה לזרוע כאן בקיבוץ חלקת אדמה של צמח הפיברפיו, אבל זה לא דיבר אל אף אחד. אף אחד לא שמע על זה כאן ולא הבין מה אנחנו רוצים. הבאנו איתנו כתבה מעיתון אנגלי שסיפרה על אדם שגידל פיברפיו ייבש אותו ומכר את העלים המיובשים כאבקה בשקיות של 10 גרם, 5 שטרלינג לשקית. זה לקח הרבה ניסיונות שיכנוע. שלחו את מיכי נוי שבא לשוחח איתנו – הוא אמר שהוא לא מבין בזה ולא מכיר את הצמח והלך. לבסוף קיבלנו חלקת אדמה לצד הבית של בלאנש עיבדנו והכנו את האדמה וזרענו. יום אחד גדי הגיע (פלחה) יחד עם איזק הם לקחו אותנו למכון הוולקני במכון וייצמן ברחובות, שם נפגשנו עם פרופסור פילביץ'. התקבלנו כי הוא הכיר את הנושא "האנגלי" וגם במכון הוולקני כבר החלו להתנסות בגידול הפיברפיו, הם היו שם שלב אחד קדימה מאיתנו, בזה שכבר היתה מוכנה להם תבנית פלסטיק מחוררת בה שתולות היו קפסולות מתוכננות להתמלא באבקה שייטחנו מן העלים היבשים. ובכל זאת הם לא התנסו בזה כמונו –אומרת ברנדה. הדרך האנגלית היא לזרוע בתלמים באופן מסודר ומאורגן, אנחנו גם הכנו כאן את האדמה באופן אורגני לקראת הזריעה, והשתילים שלנו הגיעו כבר לכחצי מטר גובה... באופן הגידול והתפוקה אנחנו השגנו אותם. ברנדה לחשה לגדי שהיא מבקשת תבנית כזאת. כשחזרו למשק גדי נכנס למפעל שם יצרו עבודה תבנית כזו. ברנדה קנתה קפסולות ריקות. הם קצרו את הצמחים ייבשו את העלים, וק'י אמר שחייבת להיות דרך טובה יותר למילוי הקפסולות מאשר הצלחת הזו של מכון וייצמן. בעזרת האבא של הרולד וואלך שהיה מהנדס הם תכננו והגיעו לפטנט קל ויעיל יותר מבחינה טכנית, התבנית הפעם היתה מעץ.

והתחלנו להתנסות בטיפול במיגרנות בחברי הקיבוץ. שלחנו את החומר שלנו לבדיקה והסתבר שאצלנו היה אחוז החומר הפעיל בצמח – הגבוה ביותר מכל מה שהכירו עד כה. היה לנו קשר עם רופאים מחיפה ומהאיזור; ד"ר טנא מק"ש, ד"ר פולדר מכליל...,

אנחנו הצלחנו איפה שאחרים נכשלו. ידענו לגדל, ידענו להגיע לאיכות. הם הכירו את המוצר, ולנו יש את הניסיון ברמת היכרות עם האדמה ויבולה.

(כאן נעצר קולה של ברנדה משתנק משהו והיא אומרת ומכאן אני לא רוצה להמשיך יותר זה כואב מידי).

אחרי מספר דקות היא מתעשתת וממשיכה את הסיפור של הרי וברנדה. סולגאר הגדולים הגיעו לכאן, מנהל סולגאר בארץ הגיע לכאן בשבת אחת עם רעייתו, הם הגיעו בלימוזינה להזמנת הנהלת הקיבוץ, שלאחריה שאל מר סולגאר (כך הם מכנים אותו, מאחר ושכחו את שמו) "האם ברנדה והרי כאן? אני מעוניין לפגוש אותם". הם הובילו אותו לחממה שלהם וברנדה מספרת שהוא מאוד מאוד מאוד התרשם. הוא עמד שם עם רעייתו והנהג שלו ואישתו, (אנחנו מדברים על לפני 15 שנה) הוא מאוד התעניין ואז לבסוף שאל "היכן אתם מכינים את האדמה שלכם?" היתה קצת מבוכה אצל בני הזוג כי לא כולם ידעו שהם מכינים כאן את המצע המיוחד הזה. מר סולגאר שלא היה איש טכני התרשם עד מאוד ושאל המון שאלות, לבסוף הודה להרי וברנדה ואמר להם: "למדתי משהו היום. אני מודה לכם, נתתם לי המון".

בחממות של הרי וברנדה שהם הקימו בעצמם עוד בימי "המתנדבים" שלהם, הם ממשיכים לגדל ולהרבות צמחים ופרחים. הם עובדים בנוי הציבורי, יוצרים פינות יפות ומטופחות, הם מנקים את הגינה שליד המפגש, פעם פה פעם שם.. היום פגשתי אותם על הדשא של חדר האוכל כשהם סיימו לשתול מאה שתילים של פרחי - GEDITION. בנוסף לפרחים אחרים אשר שתלו שם לפני כשבוע.

בנוגע לגידול והפקת מוצרי בריאות אורגניים? אומרת ברנדה; השוק היום מוצף במוצרים כאלה ובמודעות לנושא. ובכל זאת היא מכינה בעצמה (בבית בתנאים מתאימים) טינקטורות – תמציות צמחים; מרימונים, משורש האכילינצאה, והיא מוכרת אותם לחברים.

תמצית מפלפלים אדומים שטובה למחזור הדם היא מוסרת ל"מפגש" שם מבקבקים ומוכרים. גם את תהליך הכנת אבקה מגרעיני דלעת (מכיל המון ZINK) העבירה ברנדה ל"מפגש" שם הם מכינים גם מוכרים.

הפרויקט לשנה הבאה הוא פרחי האוקסידלס. הם ישתלו וירבו אותם כאן בחממות. אגב את כל השתילים של הפרחים שהם שותלים כאן מסביב קונים הרי וברנדה מכספם - על חשבונם. למה? אני שואלת.

WE WANT TO PUT SOMETHING BACK INTO THE SYSTEM - עונה לי הרי. היו לנו כאן 30 שנים נפלאות קיבלנו ואנחנו עדיין מקבלים המון מהמקום הזה. ואי אפשר רק לקחת, צריכים גם לתת. יוחנן נפטר לפני זמנו, אנחנו רוצים להרגיש שאנחנו עוזרים למשהו להתקיים. אני חייב להודות שמאז ומתמיד עשינו כאן מה שבחרנו לעשות. אף אחד מעולם לא אמר לנו מה לעשות ואנחנו מעריכים ומודים כל רגע, על מה שקיבלנו מהמקום הזה.

ראיינה וכתבה: שושנה שרקי.

שוב אינטרנט, והפעם וירוסים !

מזה מספר ימים אנו עדים להאטה משמעותית ברשת האינטרנט וזאת בדיוק לאחר הכפלת רוחב הפס. דבר זה ממש אינו הגיוני ולכן התבצע תחקיר מתמשך בנושא והרי הממצאים עד כה. נמצאו מספר מחשבים החשודים כנגועים בג'יפה דיגיטאלית כלשהי. וירוס, רוגלה, דאר זבל, האקרים, פרסומים אגרסיביים ובקצור כל תחלואי האינטרנט העולמי, נחתו אצלנו השבוע.

כ-5 מחשבים נותקו זמנית מהרשת עד לטיפול נקודתי. כמו כן מתבצע מעקב שוטף של מספר ימים למניעת התפשטות התופעה.

אל כן אני מבקש מספר דברים לטובת כולנו:-
ראשית – הקפידו על שימוש באנטי-וירוס ושאר תוכנות המניעה
שנית – דאגו שאותן תוכניות תהיינה מעודכנות להיום !!
שלישית – נא להכניס לשימוש מידי את מערכת האבטחה WEP הנמצאת בכל נתב אלחוטי.
רביעית – אפשר להתפלל ואם לא יעזור – גם לא יזיק ☺

דוד אלמן

פסח בבית-בלונד

לחברים שלום,
אביב מגיע ופסח בדרך.... כן זה נכון, לפחות על-פי הבקשות שאנו מקבלים לאירוח בבית בלונד בפסח.
היקף הביקושים השנה גדול מהרגיל לשנים עברו וגדל משבוע לשבוע.
לכן, על-מנת לתת מענה שיווני עד כמה שניתן לכל החברים אנו מבקשים מכל המעוניינים להירשם לאירוח בפסח עד 20.2.07, לאחר מכן נחלק את החדרים לפי תקנון שנקבע לפני מספר שנים.
לא לה שיקבלו תשובה חיובית אנו מבקשים **להודיע על שינוי בהקדם**.
לא לה שיקבלו תשובה שלילית, לא להתייאש, הם יעברו לרשימת המתנה.
אנו מצטערים שאין ברשותנו יותר **מששה חדרים לתת לכם**, אבל בעזרה הדדית שלכם נוכל, על-פי נסיונו, להיענות למרבית הבקשות.
שבתות, חגים ומועדים לישראל הם המאחד ומקרב משפחות ואין כמו ראשי מועדים לאחדות כזו.

שבת שלום,
שבי וציונה